

Entrevistes preelectorals (3) ► El candidat republicà

Pàgines 20 a 22 ►►

ALBERT BERTRAN

►► **Institucional** ► El president d'Esquerra Republicana de Catalunya, Joan Puigcercós, a la plaça de Sant Felip Neri de Barcelona, a escassos metres del Palau de la Generalitat.

«Ha arribat el moment de superar la legalitat vigent»

Joan Puigcercós PRESIDENT D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

**Carles Cols
Jose Rico**

Joan Puigcercós s'enfrontarà l'any que ve al test més decisiu de la seva carrera política. El seu projecte se sotmetrà al veredict de les urnes i, pel que mostren els sondejos, haurà de revertir una tendència a la baixa del tripartit que s'acarnissa sobretot amb ERC.

—L'auge de l'independentisme es plasma avui amb la macroconsulta en 167 municipis. No obstant, aquest fenomen coincideix amb un descens en la intenció de vot a ERC, reflectit en totes les enquestes. ¿Què està passant?

—No hem aixecat el vol, però per a molta gent les consultes obren un camí. Hi ha una part considerable de catalans que veuen que el que defensen no cap a la Constitució i que Catalunya ha de ser independent, però no saben com fer-ho. ERC encara no els ha ofert una perspectiva clara. Quan ho fem, això es traduirà en un creixement electoral.

—¿Com s'arriba, llavors, a la independència?

—Hi ha solucions molt fàcils. Si hi ha una majoria independentista al Parlament, unilateralment es pot fer el pas. Però una cosa és evident: ha arribat el moment de superar la legalitat vigent. La legalitat constitucional ens encaixona. La sentència de l'Estatut, bona o dolenta, suposarà un punt final. Aquest serà el punt en què ERC haurà d'agafar el seu nervi de creixement.

—¿I com es pot superar la legalitat vigent?

—Doncs exercint la independència. La pròxima legislatura, Catalunya haurà de celebrar una consulta vinculant per decidir entre tres vies: quedar-se igual, intentar reformar la Constitució o crear un Estat lliure i independent.

—Des d'aquesta perspectiva, la sentència del Tribunal Constitucional suposa una espècie de trampolí per als plantejaments d'ERC.

—L'experiència política m'ha ensenyat que com millor, millor; i no com pitjor, millor. No obstant, l'oportu-

“

LA CARTA CATALANA

«La sentència de l'Estatut obrirà els ulls a molta gent, però créixer sobre la frustració sempre és negatiu»

nitat que ha donat Catalunya a Espanya per entendre'ns ha estat desatès i combatuda amb contundència. La sentència obrirà els ulls a molta gent. Però créixer sobre la frustració o el conflicte genera uns rendiments negatius.

—Sigui com sigui, les consultes d'avui crearan un cert miratge perquè es realitzen en poblacions de marcat sentiment nacionalista.

—Aquesta és una consulta promoguda per entitats locals amb pocs mitjans que segur que serà un èxit. La gent té ganes d'expressar un sentiment afirmatiu del país, sense anar a la contra. Però el més important és que acaba amb la por. Avui es demostra que amb urnes i paperetes es pot votar tot dins de la UE. Pots fer aquest camí és avui simbòlic, però acabarà sent real. A Catalunya està creixent el sentiment ambivalent: gent que se sent espanyola, però que veu que el futur passa per un Estat propi perquè existeixi un respecte mutu.

—De cara a les eleccions autonòmiques, a ERC se la pot jutjar per l'obra

de govern o pel seu discurs identitari. ¿Cap on ha de decantar-se la campanya?

—El balanç del Govern és altament positiu, però hauríem de visualitzar més el que s'ha fet per la immigració. El mèrit d'ERC al Govern ha estat la cohesió de la societat. Hi ha orígens i llengües diferents, però hi ha d'haver un sol país, un sol poble. Això és el que diferencia l'independentisme del nacionalisme radical, conceptes que a vegades s'han confós. ERC ha acabat amb l'entrega de carnets de catalanitat típica d'altres èpoques.

—Repassem algunes assignatures pendents dels seus consellers. ¿Jordi Ausàs (Governació) es quedarà sense llei electoral i sense vegueries?

—La llei electoral, si es vol, es pot fer. Ausàs ja ha fet el que havia de fer: iniciar el procés i portar la proposta d'experts al Parlament. Ara la missió és dels grups parlamentaris. Pel que fa a les vegueries, el Govern aprovarà la llei el 5 de gener. Reorganitzar el territori no és senzill. Catalunya ha de simplificar les seves adminis-

Entrevistes preelectorals (3) ▶ El candidat republicà

Pàgines 20 a 22 >>>

tracions i això requereix temps. Però Ausàs ha fet més coses, com augmentar els recursos dels ajuntaments. I els alcaldes de menys de 2.000 habitants tenen per primera vegada una atribució a càrrec de la Generalitat.

—¿A Joan Manuel Tresserras (Cultura) el marcarà molt Salamanca?

—La part positiva és la recuperació dels papers de Salamanca. El cas Centelles és una anècdota. Segur que la Generalitat ho podria haver fet millor, però mai podrà competir amb l'Estat, ni en recursos ni en capacitat d'incidència. Però Tresserras també ha posat en marxa el Consell de les Arts, ha revitalitzat els mitjans públics i ha aconseguit que la cultura catalana no es ressentís de les retallades de la crisi econòmica.

—Carne Capdevila (Acció Social) ha hagut de desenvolupar una llei de dependència sense recursos.

—El Govern espanyolens ha jugat una mala passada. José Luis Rodríguez Zapatero s'ha oblidat de la llei de dependència. La feina que han hagut de fer Capdevila i el seu departament ha estat titànic, començant per avaluar tots els afectats. És la consellera a qui s'ha de fer un reconeixement més gran, sense oblidar que ha aconseguit que Govern i oposició firmin un pacte nacional per la immigració.

“

OBRA DE GOVERN

«El mèrit d'ERC al Govern ha sigut la cohesió social i acabar amb l'entrega de carnets de catalanitat»

—Josep Huguet (Innovació, Universitats i Empresa) també s'ha vist sorprès per la crisi.

—Ha aconseguit que la petita i mitjana empresa tingui per fi accés a crèdit per globalitzar-se i ha reorientat el model universitari cap a la investigació. Catalunya no pot seguir vivint de la flexibilització dels salaris. Hem de competir amb productes únics. Huguet ha aconseguit canviar inèrcies, i això mai és fàcil.

—I falta Josep-Lluís Carod-Rovira.

—El vicepresident sempre ha tingut sobre ell el focus de la demagògia per la qüestió internacional. És paradoxal que ningú es preguntés quant costen els viatges del Ministeri d'Exteriors espanyol. Totes les delegacions que ha obert Carod han costat menys del que li va costar a Jordi Pujol la Maison de la Catalogne. Ha ordenat la política exterior de la Generalitat i ha fet de la llengua catalana un factor d'integració.

Passa a la pàgina següent

«Quan m'afaito al matí tinc epifanies»

Núria Navarro

—Guardiola, abans del partit, diu: «Ho intentarem». ¿I vostè?

—En els moments crítics, i aquest n'és un, sempre dic amb una certa ironia: «I que bé que ens ho estem passant». Pitjor va ser la retirada del 39... Ens podem equivocar, ens pot anar malament, però si pensem en els nostres avis, no és tan difícil.

—Seguim amb el similitud futbolística: ¿quina és la seva estratègia de joc?

—En aquests moments, armar bé la defensa i jugar a contraatac.

—És una estratègia d'equip petit.

—El que importa és jugar amb els grans, cos a cos, i que no et marquin gols.

—¿L'important és participar o guanyar?

—Si participes és per guanyar. La resta és passejar-se. I si no guanyes, la frustració també és necessària i va molt bé. El pitjor enemic de la política és el conformisme.

—No està en el seu tarannà. Primer el van comparar amb Rambo, després amb Manel i ara amb Maquiavel.

—És curiós això de Manel... Estic orgullós de ser de poble. Jo a partir dels 1.000 metres sóc feliç.

—És un escalador. També en política.

—En política l'escalada es pot fer amb molt d'esforç, ¿eh? És diferent si t'hi puguen en helicòpter. Però jo hi he pujat solet. I pel que fa a Maquiavel... Té mala fama però era un demòcrata convençut. Buscava l'equilibri de poders. Jo acostumo a calcular les possibilitats i els riscos amb rapidesa. A vegades m'acusen de ser massa tàctic i poc estratègic. El cert és que, des de jovenet, m'ha tocat resoldre problemes. He arribat a tenir la sensació de ser un MacGyver de la política. Fa uns dies, anant en tren a Madrid, vaig anotar en un paper tres categories: «incendis», «brases» i «fogueres». Em van sortir 25 problemes.

—¿Què encapçalava la columna d'«incendis»?

—La llei de successions. ¿Això fa que m'assembla a Maquiavel? El que és segur és que, a l'hora d'asseure'm a negociar, negoció.

—¿El fi sempre justifica els mitjans?

—No. Però, a vegades, per buscar un objectiu s'ha de collar.

—Sempre ha estat a prop de la guillotina. Quan van eliminar Hortalà, i Colom, i Carod. És terrible, vostè.

—És una imatge que m'han penjat. Jo sóc una persona decidida. Quan prenc una decisió, l'executo, i potser això em fa més visible. Però amb Carod hi tinc una bona relació i amb Colom l'he recuperat. Després d'11 anys de no parlar-nos, fa un parell d'anys el vaig anar a veure a Marràqueix. Em va ensenyar molt, no havia estat just amb ell i l'hi volia dir.

—¿En què s'agrada més, vostè?

—Segurament m'agrada poc. Jo sóc molt autocrític. Sempre estic pen-

“

ELS AFECTES

«Amb Carod hi tinc bona relació i amb Colom, després d'11 anys de no parlar-nos, l'he recuperat»

sant en què m'he equivocat, en com puc fer-ho millor. I això no té res a veure amb l'autoestima.

—¿Segur. A Madrid va ser proclamat el diputat més sexi del Congrés.

—A qui no li agrada que li diguin que està de bon veure, ¿no? Però a mi l'autoestima em puja quan algú em diu que li he resolt un problema. En definitiva, hi som per això. L'activitat política té molt de representació social, però el que compta és l'efectivitat.

—¿Què és el que només pot fer en solitari?

—Tenir epifanies.

—¿De tipus religiosos?

—De tipus polític. M'aixeco, entro al lavabo i, mentre m'afaito, entre el vapor de l'aigua, em vénen idees. És un moment de clarividència matinal. He arribat a definir problemes, a trobar solucions... Fins i tot he vist la reacció de cada diari després de la sentència del Constitucional.

—¿Alguna sobre com rescatar vots independentistes a la fuga?

—Unes quantes... En línies generals, s'imposa la idea que hem de ser més valents i arriscar més.

“

EL DESMENTIMENT

«No li vaig servir un tallat a Pujol quan feia de cambrer. És una llegenda urbana. Sí que recordo haver atès Antoni Gutiérrez»

—Als 20 anys ja deia coses com «estem militarment preparats».

—Forma part dels excessos de l'edat, ¿no? En els moviments contestataris de la UAB em trobava incòmode davant de determinats discursos. Amb el temps no és que canviés, és que t'atreveixes a verbalitzar-ho.

—¿Què no gosa verbalitzar avui?

—Estic bastant llançat, ¿eh? Tinc terroritzat el partit. Fins i tot em diuen que sóc massa liberal en algunes coses. Per exemple, en salut pública crec que s'ha de plantejar el copagament, perquè no podem suportar la despesa. En una altra època m'hauria callat.

—Posats a no callar, ¿és cert que en els seus temps de cambrer li va servir un tallat a Pujol?

—Això és una llegenda urbana. Jo treballava a Els Caçadors de Ribes de Freser, on venia la família Pujol, però no vaig servir al president. Sí que recordo haver atès Antoni Gutiérrez. La política ja m'interessava, així que quan venia un polític, memoritzava la consumició.

—¿Potser s'ha perdut un crac de la restauració?

—Sovint penso que no ho hauria fet malament del tot. Encara que la cuina és un lloc duríssim. A vegades infernal.

—¿El que és infernal no és ser un polític professional?

—Mentre hi hagi política pública hi haurà polítics professionals. Si vius entre el despatx i la bombolla mediàtica és possible perdre la realitat de vista, però jo faig molts quilòmetres pel país i escolto molt la gent. A tothom. La feina del polític és captar el seu patiment.

—¿De què parla quan no parla de política?

—D'història i d'economia, que cada cop m'agrada més. He incorporat en la meua vida la premsa econòmica.

—¿No té un costat més frívol?

—M'agraden els esports i no amago que miro la tele. CSI, Cronos, Polònia... El problema de Polònia és que arriba un moment en què no saps si t'estàs imitant a tu mateix... Jo no era conscient de dir «espectacular» i ara ho acabo dient.

—Escolti, ¿què demanarà un republicà com vostè als Reis Mags?

—Que s'acabi la crisi i que Catalunya sigui un estat independent dins la UE i en concòrdia amb tothom.

—¿I a Joan Carretero, carbó?

—El carbó és per a aquells que fan de la intolerància bandera. ■

Entrevistes preelectorals (3) ▶ El candidat republicà

Pàgines 20 a 22 <<<

Ve de la pàgina anterior

-¿Ens deixem algun front?

-Aviat s'aprovarà la llei del cinema, que és un exemple de la paradoxa de Catalunya. La norma persegueix una paritat entre català i castellà a l'hora de doblar les pel·lícules. Curiosament, l'oposició ve de CiU perquè diu que tindrà efectes catastròfics per al sector. Ells no es van atrevir a fer-ho i ara es neguen que ho faci el tripartit. Existeix un discurs hegemònic de CiU que busca distorsionar l'obra de govern. Volen ser els guardians del catalanisme del Govern, quan el Govern no necessita guardians.

-¿Està parlant malament d'aquells que podrien ser els seus socis de govern?

-Sí, podrien ser els nostres socis de govern, però segur que tindria més problemes amb ells per anar més enllà en temes lingüístics dels que he tingut amb el PSC.

-¿ERC torna a l'equidistància pel que fa a pactes de govern?

-Sempre hem estat equidistants, però també és veritat que sempre hem baixat al terreny de joc. El problema és que ens vegin com la cossa de CiU o la cossa del PSC. Però nosaltres tenim un projecte propi que s'ha de desenvolupar en el nou cicle polític que s'obrirà després de les elec-

cions. De fet, hem d'obrir un procés constituent en el qual tot es torni a posar damunt la taula 30 anys després. S'ha de replegar la Generalitat, que ha anat creixent sense parar i ha anat ofegant iniciatives del tercer sector i de l'economia social. No parlo de privatitzacions, sinó d'acabar amb la dependència de la Generalitat i tornar poders a la societat. I en aquest procés, només ERC pot forçar la resta dels partits a fer passos cap endavant.

-Si s'han de prendre decisions fortes, es necessitaran governs forts. No obstant, sembla que el mapa polític català es dirigeix cap a l'atomització: Carretero, Laporta, Anglada, Nebrera... ¿Com pot afectar això Esquerra?

-ERC ha patit una escissió i això sempre passa factura. Però en aquests moments hi ha molta gent esperant que fem el pas d'obrir joc en aquest procés constituent. Nosaltres condicionarem la pròxima legislatura i ho farem abans de les eleccions. Hi haurà d'haver alguns canvis perquè ERC entri en un pacte de govern o de governabilitat. La primera condició que posarem serà que els socis de l'Executiu català mantinguin la unitat d'acció a Madrid. No és tolerable que els 25 diputats del PSC es desmarquin del que s'ha votat a Catalunya o que CiU no doni suport a les iniciatives del Govern per interessos de lobbies privats. Els ciuta-

▶ Observador ▶ Puigcerdós, a l'entrada de la plaça de Sant Felip Neri.

dans castiguen la divisió dels partits catalans i, en canvi, se sumen quan hi ha unitat, com va passar amb l'editorial conjunt en defensa de l'Estatut.

-Costa realment visualitzar una entesa d'ERC amb Convergència... i amb Unió.

-Unió és un llast seriós per a CDC que la pot desgastar, perquè el discurs d'Unió competeix amb el del Partit Popular. En l'època de Jordi Pujol això quedava dissimulat per la mateixa figura del president, però falta per saber si Artur Mas podrà fer el mateix. En un context de crisi com l'actual, CiU creu que la seva actitud conservadora de to baix li farà guanyar la majoria, però no s'adona que el terra s'està movent sota els seus peus. El seu propi electorat també li està demanant canvis. El nou cicle polític requerirà acords i governs sòlids. La gent no perdonarà sectarismes ni partidismes com els que estem vivint ara amb la reforma de l'impost de successions. ERC està enmig dels dos extrems, entre ICV, que no el vol rebaixar i posa en perill el Govern, i CiU, que el vol eliminar i s'aprofita de la divisió del tripartit. I atenció, que el desgast que hi va haver amb l'Estatut pels partidismes es pot repetir ara amb la llei electoral. Això la ciutadania no ho perdonarà perquè està farta de la polí-
litiqueria. ≡